

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.121/2024/11.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2024. április 30. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t:

A különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette miatt Terhelt1 ellen indított büntetőügyben a Miskolci Törvényszék 2024. január 10. napján kihirdetett 4.B.36/2023/38. számú ítéletét helybenhagyja.

A lefoglalás megszüntetését követően kiadni rendelt bűnjelek kapcsán a másodfokú bíróság figyelmezteti a dolog átvételére jogosult vádlottat és vagyoni érdekeltet, hogyha a jelen jogerős vagy véglegessé vált határozat közlésétől számított három hónapon belül nem veszi át a dolgot, akkor a dolog az állam tulajdonába kerül.

A szabadságvesztésbe beszámítja a vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt.

A vádlott tényleges tartózkodási helye: bv. intézet.

A másodfokú eljárásban felmerült 8 400 (nyolcezer-négyszáz) Ft bűnügyi költséget a vádlott viseli.

I n d o k o l á s

[1] A Miskolci Törvényszék a rendelkező részben írt ügydöntő határozatában Terhelt1 vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont]. Ezért 17 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztésbe beszámította a vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt, meghatározva, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. Rendelkezett az eljárás során

lefoglalt bűnjelekről (elkobzás, lefoglalás megszüntetés és kiadás, valamint megsemmisítés), továbbá kötelezte a vádlottat 5 757 701 Ft bűnügyi költség viselésére.

[2] Az ítélet ellen a kihirdetését követően a vádlott a bűnösség megállapítása miatt felmentés, a védő elsősorban felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést. A védő fellebbezése írásbeli indokolásban jogorvoslatának irányát és célját fenntartotta: (8. sorszámú másodfokú irat).

[3] Az ügyészség tudomásul vette a határozatot.

[4] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.38/2024/3. számú észrevételében a vádlott és a védő perorvoslatát alaptalannak tartva a támadott ítélet helybenhagyását indítványozta az indokolás kisebb helyesbítése mellett tanácsulésen történő elbírálással.

[5] A másodfokú bíróság a védelmi fellebbezéseket a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban Be.) 599. § (1) bekezdés alapján nyilvános ülésen bírálta el.

[6] A nyilvános ülésen az ügyészség képviselője nem kívánt részt venni, a védő fellebbezését változatlan tartalommal fenntartotta, a vádlott az utolsó szó jogán továbbra is azt adta elő, hogy nem követte el a bűncselekményt és a sértett az ajtó küszöbbe ütötte be a fejét.

[7] A fellebbezések nem alaposak.

[8] Az ítéltábla – a perorvoslatok okára és irányára tekintettel – a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét az azt megelőző eljárással együtt teljeskörűen bírálta felül. A revízió kitért az eljárási szabályok megtartására, az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a cselekmény minősítésére, a büntetéskiszabásra, az indokolás helyességére és az egyéb rendelkezésekre is. A Be. fellebbezési rendszerében is főszabály a teljes felülbírálat. Jelen esetben a védelem jogorvoslata támadta a tényállást és a bűnösség megállapítását is, ezért korlátozott felülbírálatra nem kerülhetett sor.

[9] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem abszolút [Be. 608. § (1) bekezdés a-h) pont], sem olyan súlyos relatív perjogi hibát [Be. 609. § (1) és (2) bekezdés a-d) pont], ami az eljárás törvényességét befolyásolva az érdemi felülbírálatot kizárta volna és az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, így az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását eredményezné. Erre a fellebbezők sem hivatkoztak.

[10] A törvényszék az ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett és megalapozott tényállást állapított meg azzal, hogy a [15] bekezdés 8. sorában helyesen a „borát” szó szerepel s nem porát. E tényállás a Be. 591. § (1) bekezdés értelmében a tényálláshoz kötöttség folytán a másodfokú eljárásban is irányadó volt. A másodfokú bíróság nem észlelt olyan, az eljárási törvény 592. § (2) bekezdésében megfogalmazott ténybeli hibát, mely a tényállás érdemi módosítását indokolta volna, ebből eredően tényállást vitató részében sem volt alapos a vádlott és a védő fellebbezése. A [24] bekezdésben írtak viszont a bizonyítékok értékelésének részét képezik a vádlotti megbánás hiánya és a tanúval szembeni vád hamissága kapcsán. A megbánás azért nem lehet történeti tény, mert a vádlott tagadta a perbeli ölést, így nyilvánvalóan megbánását sem hangoztathatta, védekezésének tanút érintő hamis volta pedig az alapügyben az adott eljárásjogi helyzetben tényként még nem rögzíthető. Amennyiben indokoltnak látja, az elsőfokú bíróság hamis vád büntette miatt a jogerős befejezés után feljelentést tehet, vagy az ügyészség indíthat hivatalból nyomozást, e kérdésben való döntés nem a másodfokú bíróság feladata.

[11] Az elsőfokú bíróság az ügy eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat igen részletesen egyenként és összhatásukban is a törvénynek, valamint a logika szabályainak megfelelően értékelte. Számba vette a vádlott nyomozás során tett vallomásait, tárgyalási észrevételeit, tanút tanúvallomását, valamint a cselekményekről közvetve információt szerző, továbbá a vádlott, valamint a sértett életmódját, kapcsolatát bemutató tanúk vallomásait, a helyszín adatait, a orvosszakértői, a nyomszakértő és genetikai szakértői bizonyítást és a lényeges tárgyi bizonyítékokat (lefoglalt vascső, kés, alumínium bot) is. A ténykérdésekben is igen részletes és alapos indokolással fejtette ki, hogy mely bizonyítékokat talált hitelt érdemlőnek és elfogadhatónak és melyeket nem a tényállás megállapítása során. A közvetlen bizonyítékok a vádlotti tagadás folytán csak részben támasztották alá az általa történő elkövetést, ezért az ügyben jelentőséggel bírtak a ténybeli következtetések, azaz egy megállapított tényből a logika törvényei szerint a további tények megállapítása, mely elsőfokú bírósági gondolati folyamat hibátlan és alappal nem támadható a másodfokú eljárásban.

[12] A vádlott és a védő lényegében a bizonyítékok okszerű értékelésén keresztül támadták a megalapozott tényállást, mely a tényálláshoz kötöttség alapvető fellebbviteli perjogi szabálya folytán eredményre nem vezethetett. A védelem nem jelölt meg olyan körülményt, nívumot, mely megkérdőjelezné a törvényszék ténykérdésekben hozott döntését, a védekezés fő iránya annak sérelmezése volt, hogy a bíróság a vádlott védekezésével szemben a tényállást miért más, a Terheltlt terhelő bizonyítékokra alapította. A vádlott a tárgyaláson az orvosszakértői véleményre tett észrevételében ugyan valóban olyan kijelentést tett a jegyzőkönyv szerint, hogy a széldeszkával ő karmolta a sértettet, korábbi védekezése tükrében, valamint a tárgyalási hallgatásra és a kérdés megfelelő tisztázhatóságának hiányára tekintettel az elsőfokú bíróság által „elszólásnak” nevezett észrevétel beismerésnek és érdemi terhelő bizonyítéknak viszont nem minősíthető, egyébként az elsőfokú bíróság sem tulajdonított ennek fokozott jelentőséget (ld. [42] bekezdés).

[13] Az anyagi jogi kérdések felülbírálatakor az ítéltábla elsődlegesen rögzíti, hogy a Btk. 2. § (1), (2) bekezdés alapján az elkövetéskor hatályos büntető törvényt kell alkalmazni, mert az

új törvény (a korábbi törvény módosítása) értelemszerűen nem eredményezhet enyhébb elbírálást.

[14] Az elsőfokú bíróság – büntethetőségi akadály hiányában – törvényesen vont következtetést a vádlott bűnösségére. A cselekmény valóban a Btk. 160. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntetettét valósította meg (BH2023. 88).

[15] A vádlott elkövetéskor aktuális tudattartalmára, ezáltal szándékára a 3/2013. Büntető jogegységi határozat iránymutatása alapján elsősorban a feltárt alanyi és tárgyi tényezőkből lehet következtetést vonni. Ezt az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette, viszont figyelmen kívül hagyta, hogy a vádlott ittas-bódult állapota miatt az alanyi oldal nem teljes volta miatt a tárgyi tényezők a döntőek. Az önhibából eredő ittas állapot a Btk. 18. § szerint a büntetőjogi felelősség alól nem mentesít, következménye viszont, hogy a szándék vizsgálatakor az alanyi oldali elemeket is a tárgyi tényezők tükrében kell megítélni, azaz a tudatzavar miatt elsősorban az objektív, külső tényeknek van jelentőségük, mert az elkövetőnek a tettehez fűződő érzelmi viszonya (belső tények) nem kóros és önhibából fakadó, de tipikusan más, mint józan személynél. Ebben a fontos kérdésben a III. számú Büntető Elvi Döntés nyomán kialakult és a Kúria által jelenleg is fenntartott bírói gyakorlat egységes (Kúria Bfv.I.1276/2022/6.).

[16] Az elsőfokú bíróság az irányadó tényállás alapján helyesen állapította meg a vádlott ölési szándékát és nem tévedett akkor sem, amikor azt a Btk. 7. § 2. fordulata szerint eshetőleges formájúnak értékelte. Az előbb jelzett kiegészítéssel az indokolás minden tekintetben helytálló, igen alapos, melyben foglaltakkal a másodfokú bíróság egyetértett. A kitartó, több testtájat érintő intenzív bántalmazás során a halálos eredményt illetően a vádlott cselekményébe belenyugodva cselekedett, mely irányadó tettének a minősítő körülményt megvalósító embertelenségére is.

[17] Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket nagyrészt helyesen feltárta, viszont a [109] bekezdésben foglaltaktól eltérően a szándék enyhébb, eshetőleges formája érdemi enyhítő körülmény annak megjegyzésével, hogy az emberölésnél az eredményre kizárólag a szándékosság terjedhet ki, gondatlan bűnösségnél (azaz vegyes bűnösség esetén) a cselekmény halált okozó testi sértést valósíthat meg. Az eszközhasználat pedig szemben a [110] bekezdéssel azért nem külön súlyosító körülmény, mert a bíróság részben az eszközök használata által minősíthette a cselekmény emberölésnek és nem halált okozó testi sértés büntettének.

[18] A bűnösségi körülmények nem releváns, kisebb módosításától függetlenül az elsőfokú bíróság a büntetési céloknak megfelelő, a bünteteskiszabási elvekkel összhangban álló, tetтарыыы szabadságvesztést és közügyektől eltiltást szabott ki az élet kioltásával járó büntettet elkövető vádlottal szemben, mely joghátrány kifejezi az elbírált büntett magas tárgyi

súlyát és az elkövető társadalomra veszélyességét is. A középértéket két évvel meghaladó tartamú szabadságvesztés túl szigorúnak nem tekinthető, lényeges enyhítésére nem kerülhetett sor a vádlott idősebb kora és testi állapotának gyengülése ellenére sem, ezért a védelmi fellebbezés e részben sem volt alapos.

[19] A szabadságvesztés végrehajtási fokozatára, a feltételes szabadságra bocsátás kizártságára, az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására, a lefoglalt bűnjelekre és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezések is megfelelnek a törvénynek.

[20] A kifejtettek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Be. 605. § (1) bekezdését alkalmazva – alapvetően helyes indokainál fogva – helybenhagyta az eljárási törvény időközben módosítását figyelembe véve a vádlott és tanúl vagyoni érdekelt részére szóló, a dolog kiadásával kapcsolatos, a Be. 321. § (5a) bekezdésében írt kioktatást rögzítve.

[21] Az előzetes fogvatartásban töltött további idő beszámítására vonatkozó rendelkezés a Btk. 92. § (1), (2) bekezdésén alapul.

[22] A vádlott megváltozott tényleges tartózkodási (fogvatartási) helyét a másodfokú bíróság a Be.604. § (3) bekezdés c) pontjának előírása folytán rögzítette a bűnügyi iratok tartalma alapján.

[23] Az ítéltábla a másodfokú eljárásban a kirendelt védő részvételével kapcsolatban felmerült, a bűnösnek kimondott vádlottat terhelő bűnügyi költséget a Be. 613. § (1) bekezdése szerint állapította meg.

[24] Végezetül rögzíti, hogy a törvényszék ítéletének indokolása az átlagot meghaladó színvonalúnak és részletezettségűnek értékelhető, ezért a törvényi rendelkezéseket is figyelembe véve a másodfokú bíróság határozata az ügy kiemelt súlya ellenére csak a helybenhagyás fő okait tartalmazta a szükséges kisebb helyesbítésekkel.

Debrecen, 2024. április 30.

Dr. Háger Tamás s.k. a tanács elnöke, Dr. Bakó József s.k. előadó bíró, Dr. Diószegi Attila s.k. bíró

Záradék: A Miskolci Törvényszék 4.B.36/2023/38. számú ítélete a Debreceni Ítéltábla Bf.I.121/2024/11. számú végzése által a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2024. április 30.

Dr. Háger Tamás s.k.
a tanács elnöke